

Datum	31 augustus 2023
Nummer	2023-09-05 b
Datum commissievergadering	12 september 2023
Datum raadsvergadering	26 september 2023

Oplegger

Zaaknummer	470318
Onderwerp	Vestiging uitsluitend recht aan N.V. Juva 2023 - 2027 beheer en onderhoud openbare verlichting
Portefeuillehouder	W. Renzen - van Leeuwen
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	n.v.t. (verordening kan met terugwerkende kracht in werking treden)
Eerdere besluitvorming	28 mei 2019, agendapunt 11 Voorstel vestiging uitsluiten recht Juva 2019-2023
Samenvatting voorstel	Voor het beheer en onderhoud, grootschalige vervangingen en nieuwbouw van de openbare verlichting heeft de gemeente een raamcontract met de N.V. Juva. De werkzaamheden hiervoor worden door het dochterbedrijf Anexo B.V. uitgevoerd. Het hele netwerk van de openbare verlichting vervult verschillende maatschappelijke functies. Voor het invullen van deze functie is een grote invloed op de uitvoering noodzakelijk. De gemeenteraad wordt voorgesteld om daarom aan Juva een 'uitsluitend recht' toe te kennen. Op grond van de Aanbestedingswet 2012 moet dit via een verordening. Op basis van die verordening kan de gunning daarna via een niet openbare aanbesteding plaatsvinden.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om: de "Verordening vestiging uitsluitend recht N.V. Juva beheer en onderhoud openbare verlichting Midden-Delfland 2023" vast te stellen.
Bijlage(n)	Verordening met artikelsgewijze toelichting.
Advies commissie	De fracties CDA, ChristenUnie, D66, OGP en VVD stemmen in met het voorstel. Fractie Mijn Partij is tegen vanwege de uitsluitende werking voor marktpartijen van dit voorstel en verordening. De Commissie geleidt het voorstel als hamerstuk door, waarbij de fractie Mijn Partij wordt genoteerd als tegen dit voorstel te stemmen. Openstaande vraag: Fractie CDA constateert dat de NV JUVA ook twee commerciële nevenbedrijven kent. De gemeente Midden-Delfland is één van de aandeelhouders NV JUVA,. Welk risico wordt hiermee gelopen en is dat aanvaardbaar?

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord
	Opmerking:

	Datum van besluit gemeenteraad:	
	A. de Vos griffier	Drs. A.P.J. van Hemmen voorzitter

Inleiding

In 2023 eindigt de looptijd van de huidige gemeentelijke verordening waarop het uitsluitend recht inzake het beheer en onderhoud van de openbare verlichting is gebaseerd. Voor nieuwe contractvorming is het noodzakelijk om opnieuw op basis van de Aanbestedingswet 2012 een verordening vast te stellen om een uitsluitend recht te vestigen. Met het toekennen van een uitsluitend recht aan de N.V. Juva kan het onderhoudscontract voor de openbare verlichting rechtstreeks, derhalve zonder aanbestedingsprocedure, worden gegund.

In de (ontwerp) Verordening vestiging uitsluiten recht N.V. Juva beheer en onderhoud openbare verlichting Midden-Delfland 2023 is de vestiging van dit uitsluitend recht uitgewerkt. Aan de (ontwerp) verordening is een juridische en beleidsmatige toelichting opgenomen.

Beoogd maatschappelijk effect

Een beslissende invloed uitoefenen op het in stand houden en uitbreiden van een systeem van kwalitatief hoogwaardige openbare verlichting. Dit wordt gedaan door het vestigen van een 'uitsluitend recht' ten name van de N.V. Juva. Hiermee geeft de gemeente invulling aan haar wettelijke zorgplicht voor de maatschappelijke functies van de openbare verlichting. Deze functies liggen op het gebied van sociale en verkeersveiligheid. Tegelijkertijd zijn ook thema's rondom ruimtelijke kwaliteit, milieu en energie van belang.

Argumenten

1.1 Een kwalitatief hoogwaardige openbare verlichting is wenselijk

Bij het netwerk van de openbare verlichting zijn diverse partijen betrokken. De gemeente is opdrachtgever. Gunning hiervan gebeurt via een raamcontract aan de N.V. Juva. Hiervan bezit Midden-Delfland 13,6% van de aandelen. De uitvoering van de taken wordt gedaan door de dochter Anexo B.V.

Het beheer van het elektriciteitsnetwerk is een wettelijke taak van Westland Infra Netbeheer B.V. Om de openbare verlichting op het netwerk aan te sluiten is een accreditatie verplicht. Als werkorganisatie beschikt Anexo B.V. hierover. Met en tussen deze partijen is veelvuldig overleg om de kwaliteit van het netwerk openbare verlichting op peil te houden en met werkafspraken de kwaliteit en doorlooptijden te verbeteren. Het meldingenproces bij calamiteiten en storingen is verder verbeterd, waardoor de hersteltermijn is verkort.

Om de kwaliteit te handhaven en mogelijkheden tot verbetering te kunnen blijven benutten is helderheid over de aansturingen en contracten en samenwerking tussen alle partijen noodzakelijk. Met het vestigen van een uitsluitend recht blijft dit gewaarborgd.

Kanttekeningen

2.1 Commerciële marktpartijen zijn uitgesloten

Het vestigen van een 'uitsluitend recht' heeft als consequentie dat door een niet-openbare ondershandse aanbesteding andere marktpartijen voor gunning structureel zijn uitgesloten. Op deze markt is een zeer beperkt aantal aanbieders actief. Vanuit het openbaar belang is de huidige werkwijze met een niet-openbare aanbesteding wenselijk. Op basis van de huidige praktijk is ook de verwachting dat andere partijen geen commerciële interesse hebben in de uitvoering van deze taken.

Mede gebaseerd op externe juridische advisering zijn er voldoende (juridische) argumenten die het rechtvaardigen om van het reguliere proces van openbare aanbesteding af te wijken. In het verleden is al meerdere malen van het instrument 'uitsluitend recht' gebruik gemaakt. Dat is zonder ontvangen reacties van geïnteresseerde partijen openbaar gepubliceerd. Tevens is de inschatting dat een contract met een andere partij structureel aanzienlijk meer ambtelijke ondersteuning vraagt, waarbij een betere prijs-kwaliteitsverhouding niet voor de hand ligt.

2.2 Verordening uitsluitend recht heeft terugwerkende kracht

De huidige overeenkomst voor beheer en onderhoud van de openbare verlichting is in juni 2023 beëindigd. Voor het rechtsgeldig aangaan van nieuwe (deel) overeenkomsten is terugwerkende kracht van de verordening noodzakelijk. De raamovereenkomst heeft een looptijd van twee jaar, met tweemaal de mogelijkheid deze met één jaar verlengen. De looptijd van de verordening loopt dan weer parallel aan de verwachte maximale looptijd van de nieuwe contracten.

Financiën

Aan dit voorstel zijn geen kosten verbonden.

Communicatie en participatie

Deze verordening is in afstemming met de gemeente Westland tot stand gekomen. De gemeenteraad Westland heeft op 21 juni 2023 eenzelfde verordening vastgesteld. Na besluitvorming door uw gemeenteraad wordt de bijgevoegde verordening openbaar gepubliceerd en krijgt daarmee rechtskracht.

Vervolgstappen

Bij ongewijzigde omstandigheden krijgt de gemeenteraad in 2027 een vergelijkbaar voorstel aangeboden voor het vestigen van een uitsluitend recht ten name van de N.V. Juva.

Reactie college op commissiebehandeling

De NV Juva is destijds vanuit de noodzaak van (inter)nationale regelgeving opgericht als holdingmaatschappij. Zij faciliteert diensten taken voor de dochtervennootschappen. Diverse praktische en juridische redenen hebben er eerder toe geleid dat hiervoor BV's zijn opgericht. Vanuit het aandeelhouderschap is er voor gekozen de organisatie met een laag risicoprofiel in te richten. De BV's Anexo en Capturam vallen eveneens onder het toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Voor de taken op het terrein van de openbare verlichting is sprake van een niet op winst oogmerk gerichte onderneming. Met het vestigen van een uitsluitend recht is geen sprake van een verandering in het risicoprofiel. Met de huidige keuzes voor een lage risicobereidheid blijven de economische en maatschappelijke risico's aanvaardbaar.

De bovenstaande beantwoording is gebaseerd op de vraag zoals we die in de commissie gehoord hebben. In de vraag die later schriftelijk nog is ingediend is de vraagstelling net anders geformuleerd. Al de vraagelementen die relevant zijn voor de nu voorliggende verordening zijn met bovenstaande al wel beantwoord. We hopen dat dit voor de raadsleden toereikend is.